

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: ajutine kalapüügikeeld Pärnu jõe Sindi kärestikul on põhiseaduspärane

Riigikohus: ajutine kalapüügikeeld Pärnu jõe Sindi kärestikul on põhiseaduspärane

10. jaanuar 2025

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium hindas Pärnu Maakohtu algatusel seda, kas põhiseadusega on vastuolus aastaringne kalapüügikeeld Pärnu jõe esimesel kärestikulisel lõigul. Riigikohus leidis, et ministri kehtestatud piirang oli põhiseaduspärane.

Regionaal- ja põllumajandusminister taaskehtestas 2024. aastaks Pärnu jõe esimesel kärestikulisel lõigul 2023. aastal kehtinud aastaringse kalapüügikeelu eelkõige selleks, et vältida kalade kudemise häirimist. Keskkonnaamet karistas 2024. aasta aprillis keelualas kalastanud meest rahatrahviga.

Kalastaja väitis kohtus, et rikkumine oli tahtmatu. Tema sõnul ei olnud keeluala tähistatud ja kuna ta internetti kasutada ei oska ja ajalehti ei loe, polnud ta keelust teadlik. Pärnu Maakohus rahuldaskaeabuse ja tühistaskaristuse.

Maakohtu hinnangul oli ministri kehtestatud kalapüügikeeld põhiseadusvastane, kuna minister saab kehtestada ainult ajutisi piiranguid. Maakohus leidis, et iga-aastane keeld ei ole ajutine.

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium maakohtuga ei nõustunud. Riigikohus sedastas, et muutused veekeskkonnas võivad võtta aastaid. Ajutist piirangut eristab määramata ajaks kehtestatud piirangutest selle lõplikkus, mitte kestus. Kuna minister kehtestas keelu ainult 2024. aasta lõpuni, oli see ajutine ja selles osas seaduspärane.

Püügikitsendusi võib kehtestada vaid teaduslikult põhistatud vajadusel. Riigikohus leidis, et vaidlusalune keeld tugines teadusuuringutel ja statistilistel andmetel ning minister põhjendas seda piisavalt. Minister viitas lõhe tühisele arvukusele Pärnu jõestikus võrreldes selle loodusliku potentsiaaliga ja rõhutas aastaringse piirangu olulisust lõhepopulatsiooni taastumiseks.

Kolleegium leidis, et kaitsealuste kalaliikide kaitseks võib vajadusel kehtestada täieliku püügikeelu, kuna kaitsealused kalad võivad vigastuste tõttu hukkuda ka vette tagasi lastuna. Samuti puudutab keeld vaid 500-meetrist jõelõiku, kus on seni tuvastatud mitmeid piirangute rikkumisi.

Maakohtu hinnangul oli ministri kehtestatud kalapüügikeeld põhiseadusvastane ka seetõttu, et keeluala oli kindlaks määratud pelgalt GPS koordinaatide abil. Riigikohus selgitas, et kuigi igal aastal on põhiseaduse kohaselt õigus vabale eneseteostusele (sh kalapüügile), kohustab põhiseadus elu- ja looduskeskkonda säästma. Elu- ja looduskeskkonna säästmiskohustusega kaasnev hoolekohustus nõuab igal aastal, et ta teeks enne kalapüügiga alustamist endale selgeks looduskeskkonna kaitseks kehtestatud nõuded, mis temale kohalduvad. Kohapealse tähistuse puudumine ei muuda püügikeeldu põhiseadusvastaseks.

Kohtuotsusega [1] saab tutvuda Riigikohtu veebilehel.

Teate sisestas:

Sandra Sommer

pressiesindaja

5333 9846, 730 9042

sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-ajutine-kalapuugikeeld-parnu-joe-sindi-karestikul-pohiseadusparane>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=5-24-25/17>